

**ՎԱՐԿԱՎՈՐՄԱՆ ՈՒՂԵՆԻՇԱՅԻՆ/ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
(ԿՈՐՊՈՐԱՏԻՎ ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)**

ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐ/ԼԻԶԻՆԳՆԵՐ

Պայման	Վարկ/լիզինգ
Նվազագույն/ Առավելագույն գումար	20,000,000 - 3,000,000,000 ՀՀ դրամ կամ համարժեք այլ արժույթ
Նվազագույն/ Առավելագույն ժամկետ/տարի	1-12
Առավելագույն արտոնյալ ժամկետ/տարի	2
	Անվանական տոկոսադրույք ¹
ՀՀ դրամով ֆիքսված տոկոսադրույք	14.00%-16.00%
Փոփոխական տոկոսադրույք (փոփոխվում է 25-րդ ամսից սկսած) ²	13.25%- 14.00%
ԱՄՆ դոլարով ֆիքսված տոկոսադրույք	9.50%- 11.00%
Փոփոխական տոկոսադրույք (փոփոխվում է 25-րդ ամսից սկսած) ²	9.00- 10.50%
Եվրոյով ֆիքսված տոկոսադրույք	8.00- 9.50%
Լիզինգային ֆինանսավորման դեպքում կանխավճարի չափ	Նվազագույնը լիզինգի առարկայի արժեքի 20% (լիզինգի կանխավճարի ապահովագրության դեպքում, կանխավճարի չափը կարող է սահմանվել 0%)
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԷՆԵՐԳԱՄԼՍՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՍ» (R2E2)-Ի ԿԱՅՈՒՆ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ	
Արժույթ	ՀՀ դրամ
Առավելագույն գումար	40,000,000 ՀՀ դրամ
Տարեկան տոկոսադրույք	Սկսած 10.50%-ից
Առավելագույն ժամկետ	Մինչև 78 ամիս
Արտոնյալ ժամկետ	Մինչև 12 ամիս
Թիրախային ոլորտներ	Համայնք, Ֆիզիկական անձ, Իրավաբանական անձ
Հիմնական ուղղություններ	Էներգախնայող միջոցառումներ, Վերականգնվող էներգիայի սարքավորումներ, Էներգախնայող սարքավորումների ձեռք բերում

Վարկային գործիքի տեսակ	Վարկ, Չվերականգնվող վարկային գիծ, լիզինգ
Վարկի տրամադրման միջնորդավճար	0.5% ¹
Այլ պայմաններ	- Ծրագրերը պետք է ունենան էներգաարդյունավետության 15% և բարձր ցուցանիշ, - Իրավաբանական անձնանց ծրագրերը ֆինանսավորվում են նախագծի արժեքի մինչև 80%-ի չափով, սակայն ոչ ավել, քան 40,000,000 ՀՀ դրամ, - Վարկավորումը իրականացվում է միայն «Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամ» (R2E2)-ի կողմից ծրագրի վերաբերյալ դրական եզրակացության առկայության դեպքում
Տրամադրման եղանակը	Անկանխիկ
Լիզինգային ֆինանսավորման դեպքում կանխավճարի չափ	Նվազագույնը լիզինգի առարկայի արժեքի 20% (լիզինգի կանխավճարի ապահովագրության դեպքում, կանխավճարի չափը կարող է սահմանվել 0%)
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԲՈՒՈՐ ՎԱՐԿԱՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	
Մարման կարգ	ամսական անուիտետային/ հավասարաչափ վճարներ, սեզոնային գրաֆիկ, հնարավոր է վարկի գումարի մարման արտոնյալ ժամանակաշրջան մինչև 24 ամիս: Վարկի տոկոսագումարները վճարվում են ամսական պարբերականությամբ
Չվերականգնվող վարկային գծի օգտագործման ժամկետ	9 ամիս, որից հետո տվյալ ժամկետը կարող է երկարաձգվել ևս 6 ամսով՝ չօգտագործված գումարի դիմաց գանձելով 0.5% միջնորդավճար
Վարկի հաստատումից 45 օր անց վարկի վերահաստատման միջնորդավճար	Մինչև 50,000,000 ՀՀ դրամ կամ համարժեք արտարժույթային վարկերի դեպքում 25,000 ՀՀ դրամ, 50,000,000 ՀՀ դրամից ավել կամ համարժեք արտարժույթային վարկերի դեպքում 50,000 ՀՀ դրամ
Ապահովություն	անշարժ գույք, հիմնական և շրջանառու միջոցներ, բաժնեմասեր/ բաժնետոմսեր, երրորդ անձանց երաշխավորություններ
Վարկ/գրավ առավելագույն սահմանաչափ	70%
Կանխավճար/ Նախագծին սեփական մասկանցության չափ	Նախագծերի ֆինանսավորման դեպքում սեփական ներդրումների մեծությունը պետք է կազմի ընդհանուր ներդրումների առնվազն 30 տոկոսը
Տրամադրման միջնորդավճար՝ Նվազագույն վճարը վճարվում է վարկային հայտը ներկայացնելու պահին: Վարկը հաստատվելու դեպքում լրացվում է պակաս վճարված գումարը, իսկ մերժվելու դեպքում՝ վերադարձվում է առանց որևիցե պահումների	• 1.00%, նվազագույնը 100,000 դրամ

¹ Սահմանաչափի հաստատման դեպքում 0.1% միջնորդավճար

Գրավի ապահովագրության պահանջ	Բանկի պահանջով, առնվազն վարկի մնացորդի չափով
Ապահովագրության մոտավոր տարեկան ծախսը/ %	<ul style="list-style-type: none"> • Անշարժ գույքի տարեկան ապահովագրավճարը կազմում է գույքի արժեքի 0,15-0,3 տոկոսը • Սարքավորումների համար տարեկան ապահովագրավճարը կազմում է գույքի արժեքի 0.2-0.5 տոկոսը, • Շրջանառու միջոցների համար տարեկան ապահովագրավճարը կազմում է գույքի արժեքի 0.3-0.5 տոկոսը, • Տրանսպորտային միջոցների համար տարեկան ապահովագրավճարը սկսվում է տրանսպորտային միջոցի արժեքի 2,5 տոկոսից:
Գրավի գնահատում	Ըստ պահանջի՝ բանկի հետ համագործակցող անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից
Գրավի գնահատման մոտավոր ծախս յուրաքանչյուր գույքային միավորի համար	<ul style="list-style-type: none"> • Բնակելի հատվածի գույքի գնահատման համար սկսած 15,000 ՀՀ դրամից • Ոչ բնակելի հատվածի գույքի գնահատման համար՝ սկսած 25,000 ՀՀ դրամից • Տրանսպորտային միջոցների գնահատման համար՝ սկսած 8,000 ՀՀ դրամից <p>մանրամասն տեղեկատվություն ստանալու համար տես Բանկի հետ համագործակցող մասնագիտացված գնահատող կազմակերպությունների ցանկը</p>
Վարկի գումարի մարման կետանցի դեպքում օրական տույժ՝ % մարման ենթակա գումարից	0.1%
Տոկոսագումարի մարման կետանցի դեպքում օրական տույժ՝ % մարման ենթակա գումարից	0.1%
Ժամկետանց վարկի գումարի նկատմամբ հաշվարկվող տոկոսադրույք	նախատեսված է ՀՀ Քաղ. Օրենսգրքի 411 հոդվածի պահանջներով
Վաղաժամկետ մարման դեպքում տույժ մարվող գումարից (վարկային գծի դեպքում տույժը հաշվարկվում է սահմանաչափի գումարից)	<p>Այլ ֆինանսական կառույցներից վերաֆինանսավորվելու դեպքում մինչև վարկի գործողության ժամկետի 1/2-ը մարելու պարագայում 3%, իսկ 1/2-ից հետո մարելու պարագայում՝ 1%: Մեփական միջոցներով մարելու դեպքում՝ 0%:</p> <p>Վերականգնվող վարկային գծերի դեպքում՝ 2%</p>
Մոնիթորինգի գործողություններին խոչընդոտելու դեպքում՝ տուգանք	100,000 ՀՀ դրամ
Վարկի գումարը կամ դրա մի մասը ոչ նպատակային օգտագործելու դեպքում՝ տույժ	Ոչ նպատակային օգտագործած գումարի 10%-ի չափով
Գործող պայմանագրի (վարկային, գրավի, բանկային երաշխիքի տրամադրման, այլ) պայմանների փոփոխություն/ վերանայում	<p>Մինչև 50,000 ՀՀ դրամ</p> <p><i>Գործող պայմանագրի փոփոխություն են համարվում առնվազն հետևյալ դեպքերը, եթե այլ դեպքերի համար առանձին որոշում չկայացվի Բանկի Վարկային Կոմիտեի կողմից՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների ժամանակացույցի վերանայումը, եթե նշվածի համար նախատեսված չէ վաղաժամկետ մարման համար սահմանված տույժի վճարում, • հաճախորդի դիմումի համաձայն վարկային պայմանագրի այլ պայմանների (տոկոսադրույք, վարկի նպատակ, տրամադրման եղանակ և այլն) փոփոխությունը, • հաճախորդի դիմումի համաձայն ապահովության, այդ թվում՝ գրավի կամ երաշխավորության պայմանագրի

	<p><i>հիմնական պայմանների փոփոխությունը, գրավի կամ երաշխավորության վաղաժամկետ ամբողջական կամ մասնակի ազատումը և այլն:</i></p> <p><i>Մակագինը չի տարածվում այն պայմանագրերի փոփոխության վրա, որոնց փոփոխությունը մեկ այլ պայմանագրի փոփոխության հետևանք է:</i></p>	
Վարկի տրամադրման որոշումը կայացնելու ժամկետը	հաճախորդի կողմից պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը բանկին տրամադրելուց 20 աշխատանքային օրվա ընթացքում	
Վարկի տրամադրման որոշման մասին հաճախորդին տեղեկացում	2 աշխատանքային օր	
Վարկը փաստացի տրամադրելու ժամկետը	հաճախորդի կողմից վարկի ձևակերպման համար անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերը ներկայացնելուց 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում	
Հաստատված/ դեռ չտրամադրված վարկի պայմանների վերանայում	Մինչև 50,000 դրամ	
Գրավի ձևակերպում	<ul style="list-style-type: none"> • նոտարական վճար – միանվագ 13.000-25.000 ՀՀ դրամ՝ անշարժ գույքի դեպքում, • անշարժ գույքի գրավի իրավունքի գրանցման վճար՝ առավելագույնը 26.400 ՀՀ դրամ • Տրանսպորտային միջոցի գրավադրման դեպքում կատարվող վճար (միասնական տեղեկանքի և շարժական գույքի գրավադրման համար) – միանվագ 5.000 ՀՀ դրամ 	

¹- Արտահանող ընկերություններին տրամադրվում են հավելյալ զեղծեր և արտոնություններ

²- Փոփոխական տոկոսադրույք սահմանելիս Բանկը յուրաքանչյուր դեպքում պայմանագրով սահմանում է փոփոխական տոկոսադրույքի հիմքում ընկած ցուցանիշները (ՓՑ), որոնց փոփոխությամբ պայմանավորված են լինելու տոկոսադրույքի հետագա փոփոխությունները, ինչպես նաև դրան գումարվող հաստատուն բաղադրիչը: Նշված ցուցանիշների սահմանման և տոկոսադրույքի վերանայման կանոնները հետևյալն են՝

ՀՀ դրամով վարկերի դեպքում 25-120 ամիսների համար ՓՑ +(5.5-6.5%), ,

ՀՀ դրամով վերականգնվող վարկային գծերի դեպքում 25-36 ամիսների համար ՀՑ +(6.00%-8.5%),

ՀՀ դրամով տրամադրվող վարկերի համար հիմնական ցուցանիշ է հանդիսանում ՀՀ դրամով կնքված ռեպո գործառնությունների միջին կշռված տոկոսադրույքը որն արտացոլվում է <https://www.cba.am/am/SitePages/fmofinancialmarkets.aspx> էջում: Եթե հիմնական ցուցանիշը դառնում է անհասանելի, և անհնարին է դառնում լողացող տոկոսադրույքի սահմանումը հաջորդ ժամանակահատվածի համար, ապա հիմք է ընդունվում երկրորդային ցուցանիշը, ՀՀ պետական արժեկտրոնային 6 ամսվա պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերության կորի տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է <https://www.cba.am/am/SitePages/fmofinancialmarkets.aspx> էջում:

Վարկի լողացող տոկոսադրույքը ՀՀ դրամի դեպքում՝ կարող է փոփոխվել (բարձրանալ կամ նվազել) հաստատված տոկոսադրույքից առավելագույնը 3%-ով (առավելագույն և նվազագույն շեմ):

ԱՄՆ դոլարով վարկերի դեպքում 25-120 ամիսների համար ՓՑ1* (հիմնական ցուցանիշ) + (6.25%-8.0%), հիմնական ցուցանիշի անհասանելիության դեպքում ՓՑ2(երկրորդային ցուցանիշ) + (4.25%-6.00%)

ԱՄՆ դոլարով վերականգնվող վարկային գծերի դեպքում 25-36 ամիսների համար ՓՑ1* (հիմնական ցուցանիշ) + (6.75%-7.50%), հիմնական ցուցանիշի անհասանելիության դեպքում ՓՑ2(երկրորդային ցուցանիշ) +(4.75%-5.50%)

ԱՄՆ դոլարով տրամադրվող վարկերի համար հիմնական ցուցանիշ (**ՓՑ1**) է հանդիսանում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակվող ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից ներգրավված 181 օրից մինչև 1 տարի ժամկետայնությամբ դոլարային ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է <https://www.cba.am/am/SitePages/statmonetaryfinancial.aspx> - էջում:

Եթե հիմնական ցուցանիշը դառնում է անհասանելի, և անհնարին է դառնում լողացող տոկոսադրույքի սահմանումը հաջորդ ժամանակահատվածի համար, ապա հիմք է ընդունվում երկրորդային ցուցանիշը (ՓՑ2)՝ ԱՄՆ Գանձապետական ուղենիշային պարտատոմսերի 6 ամսվա մինչև մարում եկամտաբերության կորի տոկոսադրույքը, որն արտացոլվում է <https://www.treasury.gov/resource-center/data-chart-center/interest-rates/Pages/TextView.aspx?data=yield> էջում:

Վարկի լողացող տոկոսադրույքը ԱՄՆ դոլարի դեպքում՝ կարող է փոփոխվել (բարձրանալ կամ նվազել) հաստատված տոկոսադրույքից առավելագույնը 2%-ով (առավելագույն և նվազագույն շեմ):

Փոփոխական տոկոսադրույքով տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքները, անկախ տրամադրման ամսաթվից, ենթակա են վերանայման կես տարին մեկ՝ փետրվար և օգոստոս ամիսներին, ընդ որում փետրվար ամսին վերանայման համար հիմք է ընդունվում օգոստոս-հունվար ամիսներին յուրաքանչյուր ամսվա վերջի դրությամբ հրապարակված ցուցանիշների միջին թվաբանականը, իսկ օգոստոս ամսին՝ փետրվար-հունիս ամիսների միջին թվաբանականը: Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում վերջինիս մասին հաճախորդին ծանուցելուց 30 օր հետո: Որոշ դեպքերում, պայմանագրով կարող են սահմանվել տոկոսադրույքի վերանայման այլ ժամկետներ: